

DAHAVSKI POROČEVALEC

GLASILO JUGOSLOVANSKEGA NARODNEGA ODBORA

Štev. 14

Dachau, dne 16. maja 1945

Broj 16

OSVOBODILNA FRONTA JE OSVOBODILA TRST

ZATO JE OB SPOŠTOVANJU VSEH PRAVIC OBEH NARODOV POKLICANA, DA UREDI RAZMERE V MESTU

j- TRST, 16. maja - Izvršni odbor Narodne osvobodilne fronte je sestavljen iz predstavnikov vseh tržaskih slojev in obeh narodnosti. Predseduje mu dr. Jovatti Umberto (Italijan), podpredsednika sta Gustinčič Josip (I.) in Stoka Franc (Slov.); tajniške posle opravljata ing. Forte (I.) in Uršič Rudolf (Slov.); ostali člani so Bagnolone, Fanciani, Koejancič, De Stradi, Domin, dr. Ferfolja, Gaspari, Jakovčič Anita, dr. Lugato, dr. Marino, Tauer, Regent in Soga Ivanka. Na zadnji seji plenuma vsega odbora je bilo ugotovljeno, da je bila OF ona, ki je storila vse za osvoboditev italijanskega in slovenskega naroda v Trstu in je po osvoboditvi ob spoštovanju vseh pravic obeh narodov poklicana, da povzame nadaljnje delo na ureditvi političnih in gospodarskih razmer v mestu. Zaradi tega je bilo potrebno, da prevzame izvršni odbor upravo mesta v svoje roke. Plenum je odobril dosedanje delo izvršnega odbora.

MOTIVI ANGLIJE IN AMERIKE

LONDON, 16. maja - V poučenih krogih se zatrjuje, da vprašanje pripadnosti Trsta nikakor ni predmet not, ki sta jo poslali maršalu Titu angleška in ameriška vlada. Zatrjujejo, da ne obstoji nikakoli zla volja nasproti Jugoslaviji oziroma zahtevi, naj bi Trst pripadel njej, in prav tako neče nihče podpirati Italijanov v njihovih stremiljenjih, da bi zadržali tržasko mesto v okviru Italije. Pač pa gre samo za zagotovitev dobrega delovanja tamkajšnjega pristanišča, ki mu pripada važna naloga, da mora posredovati vse Transporte oskrbovalnega značaja za ameriško in angleško ceto, ki so izvedle zaščito Avstrijo. Samo iz tega razloga zahtevata Ameriki in Anglija, da se jima prepusti uprava in kontrola nad tržaskim pristaniščem in njegovimi zvezami proti Avstriji.

OD TRSTA DO CELOVCA

LONDON, 16. maja - U Avstriji su se spojile ameriške, britanske, ruske, bugarske i jugoslovenske trupe. Sad se bugarske trupe povlače. U Celovcu je objavljena jedna proklamacija u kojoj se kaže da će i to mesto i cela Koruška biti prisajedinjeni Velikoj Jugoslaviji.

NEW YORK, 16. maja - Sadržina nota britanske i američke vlade, koje su po pitanju Trsta upućene jugoslovenskoj vladi još nije objavljena sa zvanične strane. Medju tim, dobro obavesteni krugovi tvrde da su obe note istovetne sadržine.

LONDON, 16. maja - U svom jutrošnjem broju, Daily Telegraph izražava nadu da će spor povodom Trsta biti prijateljski rešen.

STALISCE JUGOSLOVANSKEGA TISKA

LONDON, 16. maja - Kako se izve, je jugoslovenska vlada proglašala, da bi zaveznički dopustili zasedbo onih delov Koruške in Stajerske po jugoslovenskih četah, kjer prebivaju Slovenci. S tem se namerava zaštititi tamkajšnje slovensko prebivalstvo pred morebitnimi preganjanji krajevnih činiteljev.

BEograd, 16. maja - Kampanja dela angleškega časopisja proti Jugo-

slaviji v zadevi Trsta je sprožila prav ostre odgovore našega časopisja. Prevladuje naziranjje, da gre za spretno insceniran političen manever italijanskih fašistov s pomočjo onoga dela angleških in ameriških imperijalističnih krogov, ki se še vedno niso znašli v sedanjem času. Dnevnik predvsem odgovarjajo na osnovi izjav podpredsednika vlade Kardelja in naglašajo ne le pravico našega naroda do Trsta, temveč tudi poudarjajo, da je 4. jugoslovenska armada sama zavzela Trst in je njo treba smatrati najmanj tako upravičeno za ta korak, kakor katerikoli zavezniško vojsko. Jugoslavija ni nikdar osporavala pravice mirovne konference niti hotela postaviti zavezniške pred izvršeno dejstvo, toda zasedba Trsta po naših četah nikakor ne more motiti zvez med Trstom in Avstrijo, zasedeno po zavezniških. Ako se nadalje pomisli, da se je bas prebivalstvo Julijske krajine brez ozira na narodnost od leta 1941. dvignilo proti Italijanski in kasneje nemški zasedbi in tako s krvjo izpovedalo svojo voljo, kje hoče živeti, je naravnost absurdno misliti, da bi se moglo še enkrat podati pod tuje gospodstvo dražve, ki je bila takorekoc ves čas mod sovražniki demokracije in svobode narodov. Jugoslovenska javnost se čudi, da se morejo še najti novinarji v Angliji, ki na vsa ta dejstva pozabljajo. Končno omenjajo listi še pozdravno brzojavko Churchill na dan 27. marca 1941, ko je jugoslovenski narod odklonil sodelovanje z državami Osi in jasno povedal, da je njegovo mesto med zavezniški. Takrat je Churchill naglasil, da je Jugoslavija zopet našla samo sebe. Listi dostavljajo še, da je tudi v naslednjih letih v polni meri storila svoje zavezniško dolžnost, docim je Musolini hodil povsem sovražna pota.

PREGLED OPERACIJ DO TRŽICA IN GORICE

j-BEograd, 16. maja - Danes je podal vojaški komentator tukajšnje radijske postaje kratak pregled operacij vseh štirih jugoslovenskih armad, ki so osvobodile Liko, Reko, Trst, Tržico, Gorico, Karlovac, Zagreb, Bjelovar, Ptuj, Maribor, Celje, Kranj, Jesenice, Ljubljano itd. - Vojni razpored armad je bil od desnega proti levemu krilu nastopen: Desno krilo je tvorila 3. armada, center 1. in 2. armada in levo krilo 4., pojačana s VII. in IX. slovenskim zborom. Ko je desno krilo po prodoru v Sremsko zelo hitro doseglo Bjelovar in dalje Koprivnico, Svinjari, Zabno in Varazdin in levo krilo osvobodilo Liko, Ogulin, Delnice in prispelo tja v okolico nad Reko in Sušakom, je prišel tudi trenutek za napad sredine. 1. in 2. armada sta napredovali nato iz doline reke Une do Kostajnice in Sisaka ter pripomogli do sklenitve obroča okoli Zagreba. 3. armada je nadaljevala napad na Trst, zasedla Tržico in Gorico ter ostalo Primorje, nato pa zasedla Ljubljano. (Konec na 2. str. 2. stolpec sp.)

DEKLARACIJA VLADE FEDERATIVNE HRVATSKE

Borba proti izdajalstvu, fašizmu in nepismenosti

j-ZAGREB, 16. maja - Včeraj je vlada federativne Hrvatske izdala deklaracijo, ki vsebuje nastopno temeljno določbo glede pravic in dolžnosti državljanov Hrvatske: Hrvatski in srbski narod sta na področju Hrvatske eno polnopravno enakopravno; vsi državljani uživajo pred zakonom iste pravice in dolžnosti in varstvo zakona; žene imajo iste državljanske pravice kakor moške; vsem narodnostim, ki prebivajo na ozemlju Hrvatske, bo dana prilika do soštva; vsem državljanom Hrvatske je zagotovljena verska svoboda in svoboda naziranja, prav tako pravice govora, dogovora in združevanja. Nadalje se bodo vse volitve izvajale na temelju enake, splošne, neposredne in tajne volilne pravice; aktivno volilno pravico imajo vsak državljan in državljanka od izpolnitve nega 18. leta dalje - borci v osvobodilnih bojih imajo aktivno in pasivno pravico ne glede na starost. Brez volilne pravice ostanejo slaboumi in taki, ki so bili kaznovani zaradi zločinov po zakonu. Dolžnost slehernega državljana je, da služi kot vojak v državni armadi in da aktivno sodeluje v osvobodilnih bojih; izdajstvo se kaznuje s smrtjo. Zaradi uveljavitve demokracije je zabranjeno snovanje kakršnihkoli fašističnih organizacij. Dalje ima sleherni državljan pravico do prošnje oziroma pritožbe državnim oblastem, ako smatra, da se mu je zgodila kakršna krivica. Država in državljani so dolžni, da se brez razlike udeležujejo pri pobijanju nepismenosti in pri narodnem kulturnem delu.

KULTURNI RAZVITJE V SVOBODNI DOMOVINI

BEOGRAD, 16. maja - Danes je bil odlikovan znani slavist in član Sovjetske akademije znanosti, Državina z redom Narodne svobode. Glavnostnemu dojanju so prisostvovali poleg sovjetskega veleposlanika tudi predsednik AVNOJ dr. Ivan Ribar in mnogi drugi predstavniki našega javnega življenja.

BEOGRAD, 16. maja - Včeraj je bila v Beogradu odprta "Narodna knjižarna" ob prisotnosti zveznega prosvetnega ministra Ribnikarja Vladimirja in sovjetskega veleposlanika ter drugih odličnikov. V knjižarni so na razpolago vse doslej prepovedane knjige; zlasti številno je zastopana sovjetska znanstvena in umetniška literatura.

BEOGRAD, 16. maja - Maršal Tito je danes sprejel odposlanstvo Zveze antifašističnih žen in žen borcev iz Črne gore in se z njimi nad eno uro razgovarjal. Žene so ga navdušeno pozdravile in ga potem podrobno obvestile o sedanjih razmorah v Črni gori, zlasti o napredku pri obnovitvenih delih na področju šolstva itd.

BEOGRAD, 16. maja - Racuna se, da bo letošnja žetev v Jugoslaviji večja od lanske za okrog 350.000 busljev pšenice in ostalih žit.

DAHAVSKI DUH V SREMSKI MITROVICI

j-BEOGRAD, 16. maja - Nemci in ustaši so v Sremski Mitrovici, Jasenovcu in drugih koncentracijskih taboriščih, preden so se morali umakniti, pobili mnogo pripornikov. Bo sedaj je bilo najdenih 82 trupel, toda ugotoviti je bilo mogoče istovetnost samo 30 mrtičev; vsa ostala so bila popolnoma iznekažena. Zdravniki so ugotovili, da so bili ti nesrečni pomorjeni 15 do 30 dni, preden so jih odkrili.

j-BEOGRAD, 16. maja - Šef ustaške policije v Mostarju, Mate Roko je bil to dni javno na mostarskem trgu sojen po vojnem sodišču 29. hercegovske divizije zaradi krivic in grozovitosti, ki jih je izvršil kot načelnik policije. Obsojen je bil na smrt in obsodba je bila takoj izvršena.

j-BEOGRAD, 16. maja - Iz Sarajeva poročajo, da se je pričelo tamkaj zopet živahno udejstvovanje mladine na sportnem polju. Sportna društva so pričela z delovanjem ob možnosti pristopa vseh slojev naroda.

RUSINI ZELE DA SE UJEDINE SA RUSIJA

PRAG, 16. maj - Karpatska Rusija obrazovala je svojo autonomno vladu, koja je u svojoj deklaraciji izrazila želju da se novo-obrazovana republika prisajedini Sovjetskoj Uniji. U Pragu se tim povodom izražava nada da će ovaj slučaj biti rešen u duhu pomirljivosti i sporazuma. Čehoslovačka vlada je u dodiru sa Moskvom po ovom pitanju. Tim povodom, predsednik čehoslovačke vlade dao je izjavo u kojoj se pored nade u mirno rešenje celog slučaja ističe da je Prag oduvek stajao na stanovištu da je Karpatska Rusija nastanjena Ukrajincima.

GÖRINGOVA ZELENA MAPA

MOSKVA, 16. maja - Po dovršenih raziskovanjih je bilo ugotovljeno, da sta bila glavna inicijatorja sistematičnega izropanja ruskih pokrajin med nemsko zasedbo Göring in Rosenberg. V takorečeni "zeleni mapi" je izdal Göring točna navodila podrojenim strankinim in vojaškim oddelkom za brezobziren izvoz sirovin iz dežel, za čim večjo izkoriščanje ruskih industrijskih zavodov in v njih, kakor tudi v poljedelstvu zaposlenega prebivalstva. Preiskava je dognala, da so Nemci temeljito izvršili predpisane naloge in napravili sovjetskemu gospodarstvu neprecenljivo škodo.

Danes popoldne je Jugoslovanski narodni odbor objavil spomenico, ki jo bo jutri, v četrtek, ob 9. izročil zastopniku ameriškega poveljnika. Spomenica odkrito izraža naše stališče do zadržanja ameriškega poveljstva nasproti nam in stavlja stvarne predloge o naši zvezi z domovino, o ureditvi našega bivanja za čas karantene, o morebitni selitvi in o pospešitvi našega povratka. Resitev naših zahtev je nujno potrebna za pomiritev upravičeno zaskrbljeno množice. - V vseh važnih vprašanjih nastopa naš odbor otno s Rusi in Čehi.

(konec brzojavke s prve strani.)

Tretja armada je nadaljevala pohod na Maribor in prešla preko Celja na Gorenjsko. Sredinski armadi sta medtem počistili vso široko zagrebško okolico tja do Metlike in Krškega in potem potrdili, toda kratkem boju zasedli Zagreb. Število vojnih ujetnikov v celoti se ni znano; vendar ga cenijo nad 250.000 vojakov in častnikov. Samo na področju 2. armade pa znaša nad 100.000 mož.

j-BEOGRAD, 16. maja - Načelstvo generalnega štaba jugosl. vojske javlja, da so čete 3. armade 15. maja sklenile obroč okrog obkroženih Nemcev, ustašev in četnikov v prostoru med Slovenjim gradcem, Guštanjem, Pliberkom in Dravogradom in tamkaj ujeli nad 20 tisoč ustašev, med njimi znane zločince, veliko število četnikov ter nad 10 tisoč Nemcev, ostanke balkanske armadne skupine marsala Lohra. Na ostalih področjih so se včeraj predali našim armadam razni nemški in domobranski oddelki, skupno nad 15.000 mož in 2 generala. Vojni plen je velik, zaplenili smo med drugim materialom nad 1000 motornih vozil in 20 tankov. Osvobođenih je bilo nad 8000 civilnih oseb, ki so jih sovražniki vzeli s seboj pri umiku.

DOBIČKANOSNO PODJETJE

Dasí so skušali prikrivati, ni bila za mnoge in v zadnjem času pač za nikogar več hobena tajnost, da za tisoč let zgrajena tretja nemška država ropa iz ust umrlih pripornikov zlate in sploh kovinske zobe, da bi tako pomnožila svoj ravni zlati zaklad. (Prim. štev. to. str. 3 "Dahavskega Porodčevalca"). Že ob prihodu so nam v registraturi zapisali število zlatih, odnosno kovinskih zob. Za roparsko nacistično Nemčijo si bil kot "heftling" z zdravimi zobmi kaj malo vreden, z zlatimi zobmi pa si bil zanimiv - kadar si umrl. Praviijo - in to se mi zdi verjetno - da je marsikdo umrl zaradi zlatih zob. Da se je taka smrt, tudi poedinca, izplačala, kaže preprost račun.

Meseca decembra 1944 je nemški državni zaklad dobil samo iz Dachaua (ki ni bil največje taborišče v Nemčiji) nekaj preko 4 kg zlata (po informaciji nekega SS-ovca, ki je imel vpogled v te zadeve); tega meseca je umrlo skupno približno 550 pripornikov. To se pravi, da je imel povprečno vsak mrtvec nekako 7 g zlata v ustih. Zadovoljimo se s povprečno 5 g, ker je mogoče, da je bil ta mesec slučajno posebno bogat, in ker nečemo pretiravati. Na tej podlagi je država naropala meseca januarja 1945: 14,4 kg zlata, februarja: 19,9 kg, marca: 18,3 kg, aprila: 13,1 kg; torej skupno v teh 4 mesecih 65,7 kg. Samo to predstavlja v predvojnih markah (takrat je 1 g zobnega 20-karatnega zlata iz rafinerije imel vrednost 18 RM) okroglo vsoto 1.182.600 RM. S tem denarjem je torej "vzdrževala" Nemčija lahko svoje "varovance" (Schutz-Häftlinge). Kar so ti s svojim delom "zaslužili", je bil kar čisti dobiček za državo, neglede na to, kar je naropala s kantinskega konta, z obleko itd. V civiliziranih državah je mrlič nedotakljiv in vsakdo, kdor mu kaj vzame, je kaznovan kot skrunitelj. Toda ta država je slonela na zakonjenih zločinih.

Pogledajmo še, koliko ljudi je umrlo od začetka obstoja te velegrobnice, ki se ji pravi Dachau. Od leta 1933. do 1942. je od skupno 125.000 pripornikov, kar jih je šlo skozi dahavsko taborišče, umrlo 34.000, t.j. 27 % to je letno povprečno 3400. Leta 1943 jih je umrlo 1596, leta 1944 pa 4806. Toda

januarja 1945. jih je umrlo	2880
februarja " " " "	3977
marca " " " "	3668
aprila " " " "	2626
skupno v 4 mesecih 1. 1945:	13159.

Primerjava kaže, da je v teh 4 mesecih umrlo približno toliko ljudi kakor v prejšnjih 4 letih 1941 - 1944 skupaj!

Skupno število vseh v taborišču umrlih je od leta 1933 do danes 53560 ljudi. Pomnite - to so le t.zv. naravne smrti, kajti število ustreljenih ali zaradi zločinskih poskusov ali zaradi invalidnih transportov poginulih je neznano.

Kaj pomeni teh - zaokroženo - 53600 ljudi v zlatu in predvojnih markah? To je 268 kg zlata ali 4.824.000 RM. V relaciji do predvojnega dinarja je to okroglo 70-80 milijonov. Kakor rečeno - Dachau ni bilo niti največje taborišče!

Mrtvih ni več mogoče obuditi, toda ali bo Nemčija vrnila njihovim družinam vsaj, kar je bilo njihovega? Kjer ni tožnika, ni sodnika, praviijo. Zato pa je naša dolžnost, dolžnost nas preživelih do mrtvih tovarišev, da obtožujemo na vos glas in pa povemo vsemu svetu vsak in vsakršen zločin, ki so ga

bestialni morilci zagrešili v zaščiti svojih "zakonov".

B. Škerij

UMRLJIVOST V NAŠEM TABORIŠČU

V naslednjem se nekaj podrobnih števil:

Leta 1940 je umrlo ali bilo pobitih 1515 pripornikov	
" 1941 " " " " " 2576	"
" 1942 " " " " " 2470	"
" 1943 " " " " " 1100	"
" 1944 " " " " " 4794	"
jan. 1945 " " " " " 2888	"
feb. 1945 " " " " " 3977	"
mar. 1945 " " " " " 3668	"
apr. 1945 " " " " " 2625	"

skupno 25613 pripornikov.

Seveda so to samo uradno zabeleženi smrtni primeri. Če so pa hoteli spravili na oni svet nezakeženega Häftlinga so ga oficijelno premestili v kako drugo taborišče, kamor pa običajno ni prišel. Tako so izginili celo invalidni transporti (po par sto ljudi) pa tudi druge večje skupine, katerih niso mogli neopaženo likvidirati tu. Uradno so bili vedeni kot "premošeni".

Zato so gornje številke le nepopolna slika morilnega / dela SS-ovcev in nacistične stranke.

V maju je umrlo:	1. 135	8. 71
	2. 121	9. 73
	3. 119	10. 77
	4. 106	11. 61
	5. 111	12. 55
	6. 117	13. 134
	7. 110	14. 66

Skupno v prvih 14 dneh maja 1366.

V prvih dveh tednih maja 1945 je torej umrlo v taborišču več tovarišev kakor predlanskim vse leto.

OBUPNE RAZMERE V ALLACHU

Dne 25. aprila, tik pred polomom nacizma na Bavarskem, smo pribežali iz Überlingna v Allach. Kako se nam je godilo v Überlingnu, nam najbrž ni treba pripovedovati - tamonje taborišče tudi Dahavci dobro poznajo. Največje razočranje pa smo doživeli tu v Allachu. Ugotovili smo, da smo pogosti logar prinesli s seboj, in s tem se je začela naša Golgota. Slekli so nas do gola in so nas z eno samo odojo zaprli v barako, v kateri so nasuli malo slame na betonska tla. V barako so nas stlačili 400 kakor prašice. Na enem bloku nas je bilo poleg Rusov tudi 180 Slovencev. Zdaj nas je še 150, ostali so na revinju, ponajveč zaradi pegaveca. Med njimi sta tudi arhitekt inž. Kobe in dr. Funderle. Ostali pa čakamo, kdaj nam bo kakšna uš prinesla bolezen, kajti polni smo uši. In nihče se ne zmeni za nas, prepuščeni smo samim sobi, niti injekcij nam ne dajo tistim, ki se čutimo še zdrave. Danes obleži ta, jutri oni, a mnogo jih je, ki se zdravniku niti ne javijo. Rviri pa je tudi brez zdravil. Praviijo sicer, da je bolezen neke lažje vrste tifus, umirajo pa vendarle po njem. Najbolj nas skrbi to, da razkužujejo in cepijo celo taborišče, samo nas prepuščajo usodi. Če bo "karantena" ostala tako, jo bo pač malokd preživelo. Pomoči pa od nikoder ni.

A.B.

ROTTERDAM - Pričeli so prihajati parniki z živili iz Anglije v Rotterdam. Privaža se tudi premog za železnico.

HERMANN GÖRING - ZVER V ČLOVEŠKI PODOBI IN TAT

"Nisem pozvan, da bi delil pravico" - Skrivališče dragocenosti pri Salzburgu

LONDON. - Hermann Göring, bivši letalski oficir v prvi svetovni vojni, za časa nacizma do 24. aprila 1945 vsega mogočnega namestnik Hitlerja, državni maršal, pruski ministrski predsednik in predsednik pruskega državnega sveta, predsednik nemškega državnega zbora, osnovatelj koncerna "Hermann Göringwerk", največjega industrijskega podjetja v Nemčiji, in oseba, ki je skratka igrala eno največjih vlog v Nemčiji v zadnjem desetletju, je bil istočasno tudi zver v človeški podobi. Kot prvi predstojnik vseh koncentracijskih taborišč je leta 1934. izrekel nastopne besede: "Ich bin nicht hier, um Gerechtigkeit auszuüben, sondern um hinzurichten und auszurotten!" - (Nisem pozvan, da bi delil pravico, nego da pobijam in iztrebljam). - To nalogo je "kavalir" Göring po vseh koncentracijskih taboriščih dosledno izvedel; kolikor ni tega storil kot poveljnik taborišč, so to dovršili njegovi sledniki na tem polju.

LONDON. - V nekem solnem rudniku blizu Salzburga so našle čete ameriške vojske ogromne zaloge umetnin, zlatnin, dragocenih knjig in listin, ki jih je dal tja spraviti maršal Göring. Poročilo navaja, da so zaloge tako velike, da smemo smatrati Göringa za največjega tatu vseh časov. Sumijo, da je tudi "ideolog nacizma" Alfred Rosenberg v zvezi z omenjenimi tatvinami. - Obtožbe, ki se vedno bolj množijo proti Göringu, dajo slutiti, da je bil ta mož eden največjih zločincev v vodstvu nacistične stranke, ki mu ni bilo nobeno sredstvo dovolj podlo, ako je šlo za dosego nekega cilja. On je iznajditelj prisilnega dela za politične nasprotnike, iniciator zračnih napadov na civilno prebivalstvo in osnovatelj pritvornih taborišč in še marsičesa. - Sedaj, ko je v rokah pravice, pa se izgovarja, da je bodisi ravnal po navodilih Hitlerja, oziroma da se mu podtikajo dejanja, ki jih ni izvršil. Obtožnica proti Göringu se že sestavlja.

LONDON. - Vrsta oseb, ki so se bile vdinjale Hitlerjevemu režimu, še daleč ni zaključena. Sedaj so prijeli šefa Hitlerjeve obveščevalne službe, Ernsta Kaltenbrunnerja, desno roko Hitlerja, dalje Willija Lagersa, šefa Gestapa za Nizozemsko in druge. Danskim izdajalcem bo pričelo sojenje za te dni.

LONDON. - Zloglasno taborišče Belsen v bližini Lüneburga bo v ponedeljek 21. maja požgano, da se preprečijo epidemije.

LONDON. - Šef oddelkov SS in nemški policijski minister Heinrich Himmler dosedaj še ni bil prijet; domneva se, da se skriva v okolici Flensburga v pokrajini Schleswig-Holstein.

VARSAVA. - Začasna poljska vlada je sklenila, zahtevati izročitev dr. Hansa Franka, bivšega generalnega guvernerja Poljske pod nemško okupacijo, da ga postavi pred sodišče zaradi nečloveških dejanj in grozovitosti, ki jih je počel za časa svojega vladanja nad poljskim narodom.

GUDERIAN UJET

LONDON. - Čete III. ameriške armade so prijele v Avstriji bivšega načelnika nemškega velikega generalnega štaba, gen. polk. Gudertana, ki je bil zamenjan šele 27. aprila po gen. polk. Krebsu, ki je ob polomu napravil samomor.

LONDON. - Važen predmet razpravljanja med zavezniškimi poveljstvi predstavlja vprašanje skoraj 6 milijonov nemških vojnih ujetnikov, ki jih imajo Anglo-Američani. Skoraj gotovo bo nekaj ujetnikov poslanih domov, toda šele po temeljiti razorožitvi Nemčije, kjer je še vse polno orožja in municije; prav tako je

potrebno, da poprej zapustijo inozemski delavci, vojni ujetniki in priporniki doželo. To je tembolj potrebno, ker je podana zaradi slabih higijskih razmer po vseh taboriščih nevarnost množestvenih obolenj z nalezljivimi boleznimi.

NAJPREJ. KAPITULACIJA, POTEM PREDAJA

MOSKVA. - Do 14. maja je prešlo po kapitulaciji Nemčije dosedaj 1.263.000 vojakov in 103 generali v vojno ujetništvo. Vse ceste in železnice, ki vodijo v notranjost Rusije so polne ujetniških transportov, ki odhajajo na delo za vzpostavljane ruskih mest, rudnikov, industrijskih obratov, traktorskih in kolhoških zavodov in obratov, ki jih je svoječasno nemška vojska razdejala in podrla.

PRAGA. - Ministrski predsednik českoslovaške vlade, dr. Frlinger je izrekel Sovjetski zvezi globoko zahvalo za dovršitev osvobođenja države. V zadnjih dneh je bilo na Československem in Moravskem zajetih preko pol milijona Nemcev. - V notranjosti republike so sedaj na dnevnem redu poleg vzpostavitve reda in miru ter odvoza nemških ujetnikov proti vzhodu korenite spremembe v javnem življenju, v občinah, uradih itd.

HELSINKI. - Med Finsko in Sovjetsko zvezo je bila sklenjena nova trgovinska pogodba. Finska bo v glavnem izvažala v Rusijo les in lesne proizvode, kakor n. pr. papir, dočim bo Rusija dobavljala Finski razne surovine, ki jih potrebuje njena industrija.

HELSINKI. - Sedanjí direktor finske državne policije je bil odstavljen in poslan v koncentracijsko taborišče.

ARETACIJA DR. HACHE IN GAJDE

PRAGA. - Poleg prijetega prezidenta dr. Hache je policija zaprla še 6 českih quisslinskih ministrov in 7 generalov, ki so se vdinjali nemški vladí in okupatorjem. Med generalii je tudi vodja češkega fašističnega pokreta, general Gajda Rudolf.

PRAGA. - Policija je prijela danes predsednika protektorata, dr. Emila Hacha, ki ga je bil imenoval Hitler na čelo protektorata leta 1939.

NA DALJNEM VZHODU

LONDON. - Britanski mornariški in letalski strokovnjaki so že odleteli na Daljni vzhod, da tamkaj izberejo pripravna mesta za ustanovitev oporišč za mornarico in letalstvo, ki bodo prišla v poštev za napad na japonsko matično otočje. - Ameriško letalstvo je močno napadlo razna japonska mornariška in letalska oporišča na otoku Formoza. - Pri napadu 500 ameriških velikih letalnih trdnjav na mesto Nagoja na matičnem otoku Hondo, ki je oddaljeno okoli 400 km od Tokia, so bile v glavnem prizadete največje japonske tvornice letal, orožja in letalske opreme. Nagoja je tretje največje japonsko mesto. - Leteče trdnjave so z močnim naletom na Singappre razrušile glavni spojni most med otokom Singappre in Bangkokom ter s tem izpodrezale zvezo japonske posadke s celino.

NEW-YORK. - Ameriške čete so zasedle na Južnem Kitajskem pristanišče Pauking zapadno od Formoze.